

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30'—, — Naročnina se pošilja upravnistvu.

Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo:
Učiteljska Tiskarna, Franciskanska ulica št. 8.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopolci se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po-
pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 118.

Balkanska vojna.

Črnogorske zmage. — Evropski nazori in balkanski dokazi. — Presenečena kultura. — Sila naroda. — Gotovost in negotovost. — Balkan in Avstrija. — Avstrijska nevtralnost. — Veliko vprašanje.

Neverjetno se zdi ljudem, ko čitajo o črnogorskih zmagah.

Kako je to mogoče?

Črna gora je še za nekaj manjša nego Kranjska — pa naj se meri s Turčijo, katere oblast se razširja od Adrijanskega pa do Rdečega morja! Črna gora ima 250.000 prebivalcev, torej okroglo četrto milijona (polovico toliko kakor Kranjska) pa naj zmaga nad Turki, ki štejejo v svoji državi celih 24 milijonov ljudi. Razmerje prebivalcev je torej skoraj 1:100. Ali more taka država dolgo vzdržati boj s turško močjo? Nemogoče! Neverjetno!

Že pred vojno so pisali nemški listi — posebno „N. Fr. Presse“ — se je odlikovala po svoji izkušnosti — češ, da so Črnogorci mogli zmagovati v prejšnjih časih, ko je bila turška armada še bolj slabo oborožena in se je vodila vojna bolj po domače. Dandanes — tako se je pisalo — ni mogoče, da bi nekaj ljudi premagalo cele čete, ker je naravno, da več ljudi lahko več stori. Število ni brez pomena in končno mora zmagati oni, ki je po številu silnejši, ker več zdrži.

Tako so nemški listi balkanskim državam že naprej prerokovali poraz. Nemški humoristični listi, ki posebno radi smešijo balkanske Slovence — so že prinašali sliv, kako razjarjen Turčin tepe balkanske vladarje — kot nepokorne otroke. Zato so mislili ljudje, ki balkanskih razmer in balkanskih narodov ne poznajo — da ne bodo izhajali — brez nemške pomoči.

Res je, da je danes turška vojska moderno oborožena, res je, da dandanes tudi v vojni stroj več dela, nego človek — vendar ne smemo pozabiti, da so bili tudi Črnogorci pripravljani — in da končno osebnost hrabrost dosega uspehov — tudi v moderni vojni.

O tem vprašanju bi se dalo mnogo pisati — ker obstoji o tem mnogo laži. Znano je, kako se je pri nas sodilo o Benedeku, češ da je Molitkejev matematično preračunjen načrt zmaga nad romantičnimi napadi Benedeka. Ako bi pa natančneje pregledali vojno igro iz l. 1866. bi našli drugih vzrokov, ki so povzročili avstr. poraz. Enako mnogo laži se čita o nemško-francoski vojni iz l. 1870. — Metz, Sedan itd. so se pogosto slavili kot zgled nemške premišljene in preračunjene strategije. Zadnji čas pa je praška „Union“ prinesla temeljite članke o tej vojni in se je maršalji pokazalo drugače, nego smo doslej o tem sodili. — Tolstoj je v svojem romanu „Vojna in mir“ obširno povedal svoje mnenje o vojni; pri nas je navada, da slavimo „junake“ vojskovodje itd. in pripisujemo zmage njih hrabrosti oziroma genialnosti. Ako pa pogledamo vojno od blizu, bomo videli, da pogosto odločujoče nepričakovani, slučajni in pogosto brezpomembni dogodki, ki prečrtajo najlepše načrte in onemogočijo zmago tudi največji hrabrosti.

Oni, ki so dvomili nad Črnogorci — so danes presenečeni. Črna gora se smatra v evropskem kulturnem svetu kot zelo zaostala dežela, ki nima niti denarja niti bogastva — ampak

živi od tuje milosti. — Nasprotno se trdi o Turčiji, da ima moderno vojsko — kljub temu, da sicer ne napreduje. Strokovnjaki so menili, da Črnogorci nimajo pojma o moderni vojni in da morajo biti zato premagani — kajti kultura in njene iznajdbe zmaga juje nad starimi nazori in napravami.

Ko so prišla prva poročila o črnogorskih zmagah — se je mislilo, da je to le trenutno in da Črnogorci ne bodo mogli dolgo vzdržati. Toda Evropa je bila presenečena. Zmaga je sledila zmagi in pisati so morali o njih isti nemški listi, ki so preje o njih dvomili.

Strokovnjaki pa so morali celo priznati, da ima Črna gora izborni plan in da se drže Črnogorci naravnost imenitno. Ujeti cele posadke v trdnjavah — to je del vojne umetnosti in tako kaže Črna gora, da je kos svoji nalogi in da vrši svojo dolžnost, naj se bojuje po skupnem načrtu balkanskih držav, ali pa sama za svoje pravice — in za svoj obstanek.

Črnogorec zmaga juje kot narodni junak; utrjen in krepek je po naravi, vodi ga pa tudi narodna samozavest in staro sovraštvo do Turčina. Saj je v boju ali zmaga ali smrt. Bojuje se cel narod za ono veliko preteklost, ki jo izraža narodna himna: Onamo, ki jo tu podajamo:

Onam, onamo, za brda ona,
Govore da je razoren dvor
Moje cara, onamo vele,
Bio je nekda junački zbor.

Onam, onamo, da vidju Prizren,
Ta to je moje — doma ču doč;
Starina mila tamo me zove,
Tu moram jednoč oružan poč.

Onam, onamo, za brda ona,
Gdje nebo plavo zavija svod,
Na srpska polja, na polja bojna,
Onamo, braćo, spremajmo ho-

Onam, onamo, za brda ona,
Milošev kažu prebiva grob,
Onamo! Pokoj dobit ču duši,
Kad Srbin više ne bude rob.

V tej pesmi kakor da leži cela sila naroda in vsa zmaga njegovega boja. Evropa čita vesti in se čudi. Mislija je, da starih Črnogorcev ni več. In so se zopet izkazali junake. Njih zmage so dobro znamenje nadaljnega boja. Njih sila še ni izčrpana, dasi težko nadomesti vsakega junaka, ki pade. Vendar vse kaže, da nje sile še dolgo ne bodo izčrpane. Seveda bo mogoča stopiti odločno pot „na srpska polja“ šele tedaj, ko se tudi tam razvname vojni ples na celi črti.

Dočim vse izjave balkanskih držav trdijo, da je vojna gotova stvar — dočim vse priprave kažejo, da so države gotove — vlada v balkanskem vprašanju velika negotovost.

Ta dama je ostala v Parizu osem dni, nato pa se je vrnila v Italijo.

Dognano je, da je Ciganka posetila vojvodinjo Ferarsko izvedevša neke o njenem prihodu. Imeli sta precej dolgo pomenkovanje. Sicer pa ta dogodek ni rodil ob času, ko se je zgodil, nikakih vidnih posledic.

Vzgaljan na Dvoru Čudežev, občudovan od rokovnjačev, božan, negovan in poljubljan od njihovih babnic, je raste mal Manfred v sili, prikupljivosti in lepoti.

Zdajci pa je skalil nenaden dogodek razmeroma pokojno življenje ciganske rodbine.

Aretirali so Cigankinega sina.

Ciganka je ljubila tega sina s lepo strastjo.

Materinska ljubezen je bila v njeni duši močnejša od vseh drugih čuvstev.

Drage volje bi bila umrla, samo da prihrani otroku le najmanjšo zlo. Do moža, ki je delila z njim življenje, ni čutila bogve kako vroče ljubezni, mal Manfred pa ji je bil naravnost deveta briga.

Toda obožavala je svojega sina; vse njeno življenje je bilo v tem oboževanju.

Vzroki, zakaj da so aretirali cigana, nam niso znani; verjetno je, da so ga zalotili, ko je ravno hotel oropati kakega meščana na ulicnem ovinku. Gotovo pa je, da so ga obsodili na vešala.

Oddaljili bi se od svoje povesti, ako bi hoteli slikati divjo žalost Ciganke. Povejmo samo, da je bil že zunanji izraz te žalosti strašen. Tigra, ki išče ugrabljenega mladiča, ne more žalovati groznejše. Noč in dan je stopala okrog ječe, jokala pred stražniki in jim obljubljala zaklade, ako ji vrnejo sina. Neki dan se ji je posrečilo priti do velikega profosa; mislila je v tem trenutku, da je že oteta; saj on je imel pravico, pomilostiti obsojenca!

Avstrija je podala svojo izjavo: glasi se: Balkanska vojna, ki stoji pred nami — bi našla vse velesile — tudi Italijo — kot molčeče opazovalke. Kar se naše monarhije tiče, ne bo dala nikake izjave, da ostane nevtralna. To bodo sicer mrecbity v Belgradu in na Cetinju neradi slišali, toda tudi tam bodo morali priznati, da se je z mnogimi neprijaznimi in celo sovražnimi nastopi, ki so se zgodili v zadnjih letih proti nam, v nas vzbudila mnenje, da je Srbija nasprotnica vseh trgovskih in političnih teženj naše monarhije na Balkanu. Pod takimi pogoji gre Srbija v boj z gotovo zavestjo, da bi obdala velik del njene meje velesila, ki ne bo pustila, da bi se na bojnem polju motili njeni življenski interesi. S tem ni rečeno, da je pričakovati, da bo Avstrija v vojno takoj z orožjem posegla — ako začne Srbija vojno v nekaterih turških pokrajinah. Avstrija hoče ostati nevtralna — tudi ako se ne izjavi, da ostane nevtralna — ker pričakuje, ker upa, da s to svojo mirnostjo zavaruje tudi svoje balkanske interese.

Ta izjava je precej diplomatska in pusti Avstriji popolnoma proste roke. Kdor pozna splošno mnenje, si bo lahko to izjavo razlagal. Izjava pove vse prej nego to, da se Avstrija odreka svoje dosedanje balkanske politike.

Trmu nasproti je treba postaviti besede ministrskega predsednika srbskega Pasića, ki je zelo previden v izjavah in je rekel, da bo Rusija takoj posegla v boj, ako se bo katera država vmešavala v balkansko vojno. Tu leži odločitev.

Veliko vprašanje se dviga nad Balkanom. Ali — ali. In v tej negotovosti čakamo od dne do dne novih poročil. Preteča nevarnost raste — že en teden stoji armada pod orožjem. Ob bolgarsko-srbsko-turški meji je nabasano polno vojsstva. In ni dvoma, kje je zmaga. Več bojnikov se je zbralo pod srbsko-bolgarske zastave nego so pričakovali. In vendar se bori Črnogorec osamljen — in prelita kri bo ostala brez zmage — ako ne pride rešitev od severa. Temne sile tišče k tlom polet mladih balkanskih sokolov in — ne upajo si na bojno plan — dokler je tako mračno podnebje na obzorju. Lahko bi jih uničila na njihovi veliki poti...

Z bojnega polja.

Zmagoviti Črnogorci.

Nove sijalne zmage črnogorske armade. Več tisoč Turkov vjetih. Velikansko navdušenje v Črnigori. Velikanski bojni plen.

BITKA PRI VIZITORJU.

(Brigada generala Vukotića.)

Podgorica, 15. oktobra. Včeraj so Črnogorci po hudem boju zavzeli trdnjavo Vizitor pri Gusinju. V črnogorske roke sta padli zapadno tudi dve manjši utrdbi tik pred Gusinjem in sicer utrdba Pepić na levem bregu Lim in utrdba Novšić na desnem bregu reke Lim. V Vizitorju so Črnogorci zaplenili 4 brzostrelne topove, nebroj pušk in dva šatorja. Brigadir Vukotić operira sedaj okoli Beran. Pričakovati je, da tudi Berane vsak čas padejo v črnog. roke. ČRNOGORCI V TUZIJU. — ŠEST VOJNIH ŠOTOROV ZAPLENJENIH.

Cetinje, 15. oktobra. Armada prestolonaslednika Danila je sedaj prestala najhujše

boje. Po dveurnem bombardiranju je padla sedaj tudi zadnja utrdba pred Tuzijem, namreč Šipčanik. Turška posadka se je udala brez vsake žrtve na naši strani. V trdnjavi Šipčanik je bilo šest vojniš šotorov, velikanska množina vojnega materiala in par topov. Poveljnik Šipčanika se je z oficirji vred predal Črnogorcem na rožaniškem mostu. Vjetnike so takoj odpustili v Nikšić. Proti jutro je princ Danilo po kratkem boju zavzel Zečane. V utrdbi Vranja je ostavil majhno posadko za vsak slučaj. S tem so bili boji pred Tuzijem končani in mesto Tuzi od vseh strani obkroženo od Črnogorcev. Črnogorci so na zavzetih utrdbah postavili svoje brzostrelne topove in jih namerili naravnost na Tuzi. Turška posadka v Tuziju se je nahajala v obupnem položaju. Vsak hujši odpor je bil izključen, vsak boj naravnost smešen. Poveljnik Tuzija je takoj sprevidel brezvspešnost odpora in se začel pogajati s Črnogorci. Hotel je najprej prepustiti trdnjavo Črnogorcem pod pogoji, da sme s posadko oditi v Skader, pozneje pa je zahteval, naj Črnogorci posadko na svoje stroške odpošljejo v Carigrad. Črnogorski poveljnik je odločno odklonil obe ponudbi, in zahteval, da se posadka uda brezpogojno. Poveljnik Tuzija je nato odpisal v črnogorski tabor parlamentarca in sporočil, da se njegova armada uda brez vsakih pogojev.

VESELJE V ČRNIGORI.

Podgorica, 15. oktobra. Vest o sijajnih uspehih črnogorske armade pri Tuziju je izzvala po vsej Črnigori velikansko veselje. Poročevalci angleških listov se kar ne morejo nadejati velikim uspehom male črnogorske armade in silni hrabrosti vojakov. O zavzetju Tuzija so došle semkaj sledeče podrobnosti: Takoj po neuspehih pogajanjih za predajo Šipčanika, se je pričelo strašno bombardiranje. Vranj je prvi razobesil belo zastavo, nato Šipčanik, Tuzi pa brez vsakega boja. Vjetih je skupaj nad 4000 turških vojakov. Turki so hoteli, da bi se jim dovolil odhod v Skader, kar pa so Črnogorci odločno odbili.

DOSEDANJE ČRNOGORSKE IZGUBE.

Cetinje, 15. oktobra. Uradno se poroča, da znašajo dosedaj črnogorske izgube 256 mrtvih in 800 ranjenih. Večina mrtvih in ranjenih je padlo okoli Tarabosa, kjer se je general Martinović približal glavni turški armadi pred Skadrom na 1500 metrov, in Dalje Dečičem, kjer sta se oba sovražnika morala bojevati z nasajenimi bajonetmi v odprti bitki. Ranjence so večinoma odposlali v Podgorico, mrtvece pa so na slavnosten način pokopali na krajih, kjer so padli.

ZMAGA PRI OBOTIJI.

Cetinje, 14. oktobra. General Martinović je zavzel utrdbo Obotija, ki leži 2 kilometra od Skadra. Med bitko so Črnogorci vjeli 300 turških vojakov. Vjetniki pripovedujejo, da je v boju padlo okoli 400 Turkov. Črnogorske izgube znašajo 100 mrtvih in ranjenih.

IZ VIZITORJA NA GOSINJE.

Cetinje, 15. oktobra. Po zmagi pri Vizitorju so Črnogorci pod poveljstvom generala Vukotića odkorakali na Gusinje. Gusinje bodo najbrže že tekom današnjega dne padle v roke generala Vukotića.

PREVEČ VJETNIKOV.

Cetinje, 15. oktobra. Skupno število turških vjetnikov znaša dosedaj že približno 5500 vo-

LISTEK.

M. ZEVAKO:

V senci jezuita.

(Dalje.)

Oče je hodil po pariških ulicah, prodajaje majhne vrbove košarice, ki jih je izdeloval sam z dovršeno spretnostjo in fino umetnostjo.

Mati je prerokovala srečo.

Sin je »delal« ponosi, opravljal dobika-nosni in zlahitni posel uzmoviča.

Mali deček pa je ostajal doma, pri starki, ki so jo klicali s kratkim imenom Ciganka.

Po vsem videzu ni bil iste rodbine, niti istega plemena kakor ti nomadje. Njegove poteze so bile fine, njegova črna bela, dasi jo je bilo nekoliko opalilo solnce na dolgih popoto-vanjih križih sveta. V njegovem brihtnem ob-razku, v milih in vročih očeh in v njegovi ob-lastni, dasi otroški govornici je bilo nekaj ljub-kega, nežnega in živahnega, tako da ga je za-čel takoj obožavati ves Dvor Čudežev.

Ciganka je previdno molčala, kadar so jo izpraševali o tem otroku. Le tuptam je odgo-ovorila, da je dobila otroka od neke rodbine na Laškem, ki je bila preveč bedna, da bi mogla vzgojiti malega, pa ga je prodala prvi ciganski četi, ki je prišla mimo.

Ta izjava je več kot zadoščala brezskrbnim prebivalcem Dvora Čudežev, in preteklost Maniredova je ostala temna.

Omeniti pa je vredno, da je prišla nekoč na francoski dvor imenitna dama, ki se je ime-novala vojvodinja Ferarsko in je bila baje prava pravcata hči papeža Aleksandra Bor-dižeje.

Veliki profos je poslušal z veliko pozor-nostjo prošnje matere, ki je ihtela pred njim na kolenih. Vse kar si more človeško bitje izmisliiti genljivega in presunljivega, da bi ome-čilo tuje srce, je položila Ciganka v svoje be-sede.

Ko pa je nehala govoriti, ji je obrnil ve-liko profos lrbet ne odgovorivši ji besedice.

Drugo jutro so obesili mladega cigana.

Ciganka je prisostvovala usmrčenju do konca.

Gledala je strašni prizor, ne da bi padla v nezavest.

Nobena solza ni pritekla po njenih licih.

Prosila je samo, da naj ji izroče sinovo truplo. Odrekli so ji to; za usmrčenje je bil zankazan poseben pogreb — čitatelj ve, v kak-šno pokopališče so metali obešence na Mon-fokonu.

Nato je prosila Ciganka, naj ji puste vsaj polubiti sinovo truplo.

Nagnali so jo sirovo, na povelje velikega profosa, ki se je bil že naveličal poslušati sen-timentalnosti te ženske.

Ciganka je odšla, videča, da ne opravi ničesar.

Posvetila se je spet svojim navadnim opra-vilom, in kmalu se je zazdelo vsem, da je po-zabila strašno epizodo.

Ce bi je ne bila, bi bilo čudež v tem svetu svoje vrste, kjer je bilo obešenje jako vsak-danja reč. Na Dvoru Čudežev so veljala obe-šala za naraven življenski cilj, s katerim se je sprizajnil vsak pravoveren rokovnjač že ob začetku svoje kariere.

Zato se nihče niti ni izkušal čuditi, kako da je Ciganka že pozabila svojega sina, ki ga je vendar tolikanj ljubila.

Minilo je skoraj leto dni...

Nekega dne pa so zapazili, da ima mali Manfred tovariša.

Majhen deček njegove starosti, to je okro-glo, starih let, je plakal v Cigankinem brlogu.

Od kod se je vzela ta otrok?

Ko so jo izpraševali pisarji Dvora Čude-žev v izvrševanju svojega nadzorstvenega po-sla, je odgovarjala Ciganka, da so ji podarili otroka.

»Kdo? ...«

»Ljudje ... neka rodbina?«

»Kakšni ljudje? Kako jim je ime?«

»Lantné!« je odgovorila Ciganka tjav-en-dan, spominjva se imena vasi, skozi katero je bila hodila nekoč na svojih romanjih.

Dalje je nisc izpraševali.

Ime Lantné, ki ga je vrgla Ciganka pisar-jem, je ostalo otroku; nihče ni več pasel rado-vednosti nad tem, da se nahaja v Cigankinem stanovanju.

Ali je bil ta deček ukraden ali ne, je bilo rokovernjačem jako postranska reč.

Bil je tu, kakor rastlina, ki požene nena-doma iz močvirnih tal; sprejeli so ga brez dalj-šega uganjanja.

On pa, ki je nosil namesto vsakega dru-gega imena to ime vasi, ki mu ga je bila dala Ciganka v svoj izgovor, je bil jako lep malček milih oči in dolgih, kodrastih zlatih las.

Prve dni je plakal mnogo in klical svojo mater. Reči je treba, da je storila ciganka vse, kar je bilo v njeni moči, samo da potolaži strah in obup ubogega malčka.

Ravnala je z njim kakor pravcata mati.

Kdor jo je videl, kadar je vzela otroka v naročje, in ga stisnila na svoje prsi (morda ka-kor plen) ter ga gledala z očmi, v katerih se je zrcalila oddaljena, globoka radost, je mislil večinoma da je Ciganka prava mati Lantnéja.

jakov in oficirjev. Vjetniki so za revno Crnogoro velika nadloga, ker vlada ne ve kam naj jih spravi.

VELIKANSKI PLEN V TUZILU.

Cetinje, 15. oktobra. Zmaga v Tuziju je popolna in najsilnejša od vseh dosedanjih zmag. Toliko vjetnikov in plena Crnogorci niso dobili nikjer kakor v Tuziju. Pogled na zavzeti Tuzi je bil sijajen. V mestu je bila velikanska zaloga streljiva, šotorov in nebroj orožja. Prva poročila zatrjujejo, da so Crnogorci zaplenili v Tuziju 9 še nepokvarjenih topov z municijo vred, 10 strojnih pušk, okoli 5000 mavserjevih pušk in par tisoč šotorov. Vrh tega veliko številno konj in krav in velikanske zaloge jedil. Crnogorska armada bo z zaplenjenimi jedili izhajala lahko najmanj mesec dni.

ITALIJANI IN ČRNOGORSKI KRALJ.

Pariz, 14. oktobra. »Matin« poroča: Italijanski kralj Viktor Emanuel je do zadnjega trenutka odlašal svojega tasta, črnogorskega kralja Nikita, od vojne s Turki. Kralj Nikita je na to svojemu zetju dal sledeč odgovor: »Ti si poslal 100.000 vojakov v Afriko, da si osvojiš Tripolitanijo, ki ti ne pripada. Kako moreš meni prigovarjati, ko zahtevam naj mi Turčija vrne, kar mi dolguje že celih 34 let od berlinskega kongresa.

PRED SPLOŠNO VOJNO NA BALKANU.

Turški vpad v Srbijo.

Belgrad, 14. oktobra. Turki so danes ob 5. uri zjutraj v resnici udili pri Ristovcu na srbsko ozemlje. Na srbskem teritoriju se jih sedaj nahaja okoli 4000. Že na vse zgodaj je pričelo pokanje pušk, Srbi so seveda takoj pričeli odgovarjati. Turške čete so postavljene zelo na redko, tako da se ne izplača za večji boj. Srbska vlada smatra ta vpad za nesramno provokacijo in izjavlja, da se bo ona za enkrat samo omejila na odbijanje turških napadov in se strogo korektno držala, čakajoč, da Porta najprej odgovori na minimalne srbske zahteve. Turki so udili na Srbska tla med Ristovcem in Vrtočom. Naleteli so tako na močne srbske utrdbe. Srbi so neprijetne goste takoj pozdravili z ognjem. Turki se tekom člega dne niso pomaknili naprej niti 100 metrov. Po zadnjih vesteh je trajal boj do 4. popoldne. Na srbski strani je par mrtvih in nekaj ranjenih. Južno od Ristovca stoji velika turška armada. Srbska armada, ki stoji 20 km od meje pri Vranju je že popolnoma pripravljena.

Skoplje, 14. oktobra. Glavni del srbske vojske, ki je koncentriran pri Nišu je že začel prodirati proti Skoplju. Prehod na turški meji pri Ristovcu je zaprt že par dni.

Srbska proklamacija.

Belgrad, 14. oktobra. Srbska vlada pripravlja proklamacijo, v kateri je bila Srbija neopravičeno in provokatorno napadena od Turške. Kako so turške čete brez vsakega vzroka prekršile srbsko mejo, hoteč na ta način provocirati Srbijo, da bi ona najprej napovedala vojno. Srbska vlada bo velevlastim v tej proklamaciji jasno povedala, kako resno smatra Turčija izvedbo reform po kristjanskim vilajetih.

Spopadi na bolgarsko-turški meji.

Solun, 14. oktobra. Iz Egri Palanke se poroča, da je prišlo med bolgarskimi in turškimi predstražami do hudega spopada. Na obeh straneh so jako močno streljali. Zgube so neznanne. Neka bolgarska vstaška četa je razstrelila del mosta, ki drži med Ištikom in Kočano čez bregalnico.

Vstaja v Sandžaku.

Belgrad, 14. oktobra. V Sandžaku je že vse pripravljeno na vstajo. Srbski vstaši so oboroženi in samo čakajo na trenutek, da srbska armada prekrši turško mejo in udari v Sandžak. Iz vseh krajev v Sandžaku poročajo o strašnem klanju, katero izvršujejo turški tringgi nad srbskim prebivalstvom. Srbske družine neoprestano beže v Srbijo.

Belgrad, 14. oktobra. V Sandžaku bo napravil red general Živković, ki je že desol s svojo armado v glavni tabor pri Žacku. Njegova armada šteje 15.000 mož in udari čez mejo najpozneje v sredo. General Živković ima nalogo združiti se s svojo armado s črnogorsko brigado generala Vukotića pri Pripolju. Glavni tabor srbskih vstašev se nahaja v Ivanici.

Vojno navdušenje na Turškem.

Carigrad, 14. oktobra. Po vsej Turčiji vlada velikansko navdušenje za vojno. Vlada z velikansko naglico izvršuje koncentracijo turških čet. Po Carigradu neoprestano korakajo po cestah nove čete, ki prepevajo junaške pesmi. V provinciah je prišlo do velikih patriotičnih demonstracij.

DNEVNI PREGLED.

Predavanje g. dr. Ilesiča preteklo soboto na jugoslovanskem vprašanju je bilo zanimanje, ker je to prvo njegovo predavanje dajalo mnogo prilike za debato. Prof. Ilesič je tudi tokrat stal na svojem ilirskem stališču in je poljsnil nekoliko natančnejše svoje nazore. Z vsemi se ne moremo strinjati. Da nimamo kulturnih stikov s Čehi se ne da trditi, kulturni stiki na vzhodu pa se sami po sebi množijo od dne do dne. Zato seveda ne potrebujemo žrtvovati svoje slovenske individualnosti, ker gre takaj vzajemnost lahko brez »žrtve« in so najmanjši najmanj poklicani, da bi žrtvovali. Prof. Ilesič je potem razvil svoje nazore o sloven-

Kaj je vodilo kranjski deželni odbor, da je postopal tako krivično pri razdelitvi stanišinskih doklad ljubljanskemu učitelstvu? Gola strankarska strast? zakaj razvija štirih, ki niso še v nobeni organizaciji pripadajo vsi klerikalni učiteljski organizaciji, in Jeglič bi jih rad s svojo »zaslug« privabil h klerikalne-

mu koritu. Pa tudi na kvalifikacijo se ni deželni odbor prav nič oziral. Prezrl je A. Rapč, ki ga prištevajo šolska oblastva v vrsto najprijaznejših in najsposobnejših ljubljanskih učiteljev, ki ima že več priznanj in pohvalnih dekretov, kakor Jeglič in vsi njegovi pristaši, prejel je pa doklado klerikalni nesposobnež, ki ima doma za zračno grajalni dekret zaradi nedelavnosti v šoli. A, kaj se hoče, Slomškar in uskok je, pa basta. Zasluga Jegličeva je tudi, da so bile prevzete tudi vse učiteljske razvenc, vsi vdovci in vsi samci, kar je krivično.

Kolosalno. S kako nesmiselnimi in naravnost bedastimi poročili z bojišča pitajo nemški listi svoje zabite bralce, naj priča sledeči brzoglav iz včerajšnje »Tagespost«, ki je baje najbolje informiran nemški graški list. »Tagespost« poroča: »Iz Vranja je došlo poročilo: Turki so pričeli na vsej fronti od Ristovca do Vrgoča boj proti Srbom. V Belgradu se je slišalo ves dan grmenje topov.« Če pomislimo, da leži Ristovac na skrajni južni srbski meji, se moramo res čuditi, kako je mogoče od tu slišati v Belgrad grmenje topov. Razdalja od Ristovca do Belgrada je približno kmalu enaka razdalji Ljubljani-Dunaj. Sedaj res ne vemo, ali je večja ignoranca urednikov »Tagespost« ali pa njejih bralcev. Sicer pa mislimo, da je za nemške Mihnle vse dobro. ski literaturi in je obstal pri »cankarjanstvu«, in pri slovenski moderni. Slovenska moderna je cvetka vzrastla na naših tleh in moremo biti ponosni nanjo. Ne povdarjati sicer niti jugoslovanstva niti narodnosti, ampak je odmev volje in moči. Tudi v tem oziru se ne bodo vsi poslušalci strinjali z gosp. predavateljem. »Narodna prosveta« ima veliko zaslugo, da je priredila predavanja — zanimanja je mnogo — treba pa bo paziti na to, da se enostranski nazori pojasnijo tudi od druge strani, ker ne moremo biti vsi enega mnenja.

Ljudsko šolstvo. Nadučitelj Karel Rostohar v Vel. Trnu je dobil v svrhu študij dopust. Na njegovo mesto je imenovana za suplentnjo abs. učit. kandidatinja Alfonza Babnik. Provi-zorična učiteljica in voditeljica v Kolovratu Marija Urbančič je prestavljena v isti lastnosti v Prežganje. Bišvi učitelj na zasebni ljudski šoli Salezijancev na Rakovniku Albin Smole je imenovan za provizoričnega učitelja in voditelja na enorazrednici v Rudniku.

Razpisane učiteljske službe. V novomeškem okraju. Nadučiteljske službe v Ambrusu, Dobričah, Podgradu in v Dol. Karteljevem. Po eno učno mesto v Selah pri Šumberku, v Podgradu, v Dol. Karteljevem in v Stopičah. Rok do 12. novembra 1912. — V krškem okraju. Po eno učno mesto v Krškem, St. Jerneju, v Vel. Dolini, v Sv. Križu pri Kostanjevici in na Čatežu. Rok do 10. novembra 1912. — V logaškem okraju. Po eno učno mesto v Gra-hovem in Babnempolju. Rok do 20. oktobra 1912. — Sposobnostni izpiti se prične na c. kr. učiteljsku v Ljubljani dne 4. novembra 1912. Prošnje je vložiti do 26. oktobra, t. j. 26. oktobra morajo biti prošnje že v Ljubljani v rokah izpraševalne komisije. Tisti provizorični učitelji, ki hočejo prositi za eno tle mest, pa še nimate drugega izpita, lahko prosite, ampak v prošnji dastavite, da takoj po izpitu določite sposobnostno izpričevalo.

Klerikalna vzgoja. Prejeli smo iz Dobrepolja: V nedežo zvečer ob sedmi uri sta napadla dva potepuha brez vzroka posestnika Dobričiča in ga zaklala z nožem, vsled česar je 50letni mož, ki je bil vobče priljubljen, na dobljenih ranah na vratu in prsih umrl. Potepuha in morilca so prijeli. Prvi je Anton Pavlič iz Podgore, drugi pa J. Šporar iz Kompolj. Zanimivo je, da se je izvršil ta umor tam, kjer vzgaja svoje ljudi klerikalni Jaklič in kjer vodi fantovsko Marijino družbo, v kateri je bil zapisan tudi eden izmed morilcev, znani klerikalni petelin kaplan Orehek. Tu se vidi, kako so sado-vi vzgoje tamošnjih klerikalnih poglavarjev.

Nemškutarjenje je med nami, žal, še precej razširjeno. Priznati se mora, da je tej grdi navadi podvrženo ženstvo v večji meri kakor moški. Zlasti, če so izpostavljene v javnosti, pri koncertih, godbi, na promenadah jih boš slišal, kako rače ubirajo nemško struno. »Frei-lich«, se jim zdi slovenski jezik preveč »gmein« katerega naj govore plebeiči; za nobel ljudi, v baržunasti obleki, mora biti kaj boljšega! Precej pikro bo s tem marsikdo zadet; toda ta rakrana, je pri nekaterih naših ljudeh tako globoko vkoreninjena, da bo treba ostrega operacijskega noža, in ne bo boljše. Naj-zalostnejše dejstvo pa je to, da nekatere dame, katere veljajo navadno pri naših ljudeh in prireditvah za narodne — vsa čast večini — naj-bolj greše v tem oziru. Celo s svojimi otroci se rade pomenkujejo v blaženi nemščini. Kako si more taka gospa nazivati narodno-zavedna, če pa uceplja svojemu otroku podcenjevanje slovenskega jezika? Imel sem priliko slišati pred dnevi, na državni postaji v Gorici, da je narodna dama zahtevala od slovenske (!) uradnice: »Zwei Karten nach Triest«. Potem se še jezimo, da Wieser ne spoštuje našega jezika. Moje mnenje je, da ima naveden kmet, kateri dosledno in povsod govori le slovensko, več zasluga za obstoj našega naroda, kot taka dama, ki da sicer ob priliki kak dar za narodna društva, a ob vsaki priliki zataji svoj jezik! Kaj to pomaga, če podpiramo naša društva, a se našega jezika sramujemo? Za danes dovolj. Sploh pa sem mnenja, in bi se tak prestopki strogo zasledovali in če ne bodo izdali dobrohotni nasveti, pa v javnost z imeni.

Rodoljub.

Strašna nesreča rekruta. Predvčerajšnjem zjutraj se je peljalo več rekrutov iz Gorenje-ga Štajerskega v vlak na svoje novo mesto. Vsi so bili veseli in korajžni. Eden izmed njih je bil posebno vesel. Med postajama Fentsch-Sv. Lavrencij, in daleč od postajališča Preg, je eni rekrut vkljub svarilu svojih sopotnikov pomolil glavo daleč vuj skozi okno železniškega voza. V tem trenutku pa je zadel z glavo ob ograjo nekega železniškega mosta. Vsled sil-

nega sunka se je razbila ubogemu fantu čre-pinja in padel je mrtve nazaj v voz. Ko je vlak v Krauthathu vstavlil, so spravili truplo nesrečnega mladeniča iz voza.

Dieto proti samokresu. Včeraj okrog 4. ure zjutraj je šel pekovski pomočnik Josip Jazbec iz Pregrada na Hrvaškem s pekovskim pomočnikom Otmarem Lorigerjem po Jožefovi cesti v Mariboru proti Dravskemu mostu, kjer sta ju srečala monter Franc Kolar in sobni slikar Josip Kampič. Med Kampičem in Lorigerjem je nastal prepir, med katerim je dal Kampič Lorigerju klofuto. Ko je Jazbec to videl, je potegnil iz žepa samokres in je sprožil na Kampiča dva strela. En strel je zgrešil svoj cilj, drugi pa je zadel Kolarja v desni gleženj. Kampič, ki je bil v gasilski uniformi je zagnal Jazbecu v glavo nekako dleto, ki se rabi pri odpiranju vrat, in ga je na čelu nevarno rani-l. Rešilna postaja je Kolarju in Jazbecu dala prvo pomoč, na kar je stražnik, ki je prišel na lice tepeža, Jazbeca aretiral.

Na materinem grobu se hotela zastrupiti. Kakor je poročal včerajšnji »Dan«, so našli na graškem pokopališču neko neznano deklico, ki se je hotela zastrupiti. Neznanka je 19 letna kavarniška kasirka Marija Schmöler. Dekle se je hotelo zastrupiti na materinem grobu z lizolom. Njeno stanje se je doslej toliko zboljšalo, da je že prestala smrtno nevarnost.

Roparski napad na pismonošo. Pismonoša Ferdinand Maurus se je te dni vračal iz Zida-nega mosta v Radeče. Na nekem samotnem kraju ga je neki neznan človek napadel in mu grozil, da bo takoj mrtve, ako mu ne izroči denarja in vrednostnih stvari. Ker pa Maurus ni imel niti svojega niti erarnega denarja, se je ropar zadovoljil z uro in veržico. Drugega dne se je posrečilo potepuha prijeli. Piše se za Mihaela Smita in je delavec iz Hrvaškega.

Nevaren ljubimec. 28. letni pekovski po-močnik Alojzij Sedlaček je imel ljubavno raz-merje z natakarko Antonijo Sodec iz Gradca. Natakarka pa je hotela to znanje prerušiti. Sedlaček pa je prišel predvčerajšnjem popo-dne v restavracijo, kjer je bila Sodec usluž-bena in ji je grozil, da bo ustrelil njo in sebe, ako ga bo zapustila. Ob pol 7. je Sedlaček vnovič prišel in je sprožil na cesti en strel iz samokresa. Sedlačka so aretirali.

Živa baklja. Velika nesreča se je pripetila v predoru Scmering. Popravljali so stene pre-dora, pri čemer je prišel 26letni delavec Šte-fan Kolar iz Hrvaškega preblizu svetilnega aparata. Naenkrat se mu je vnela obleka in Kolar je bil hipoma ves v plamenu. Tovariši so vrgli Kolarja na tla in so pogasili ogenj. Kolarja, ki je zadobil po vsem telesu težke in ne-varne opekline, so prenesli v bolnišnico v Mürzschlag. Njegovo stanje je skrajno ne-varno.

Župnik kot volilni agitator. Kasacijsko so-dišče se je pečalo včeraj z obtožbo župnika Franca Pernice, ki je bil pri okrožnem so-dišču v Ogrskem Gradišču na Moravskem ob-sojen na 48 ur zapora vsled volilnih sleparij. boji med agrarcem Nechulo in krščanskim so-cialistom Antonom Novakom, za katerega je župnik Pernica strastno agitiral. Med drugim je tudi grozil neki Ondrušek, da ne bo njen sin oproščen vojaške službe, ako ne bo vplivala na svojega drugega sina in na svoja zeta to-liko, da bi volila krščanskega socialisto. Po-slanec pater Silinger se ne bo namreč postavil za nčnega sina ki služi pri vojaki. Dalje je napisal nekemu hlapcu, ki ni znal niti brati niti pisati, na glasovnico, na kateri je stalo ime agrarnega kandidata Nechule, ime krščanskega socialisto. Pritožbo župnikovo proti svoji ob-sodbi je zastopal dr. Sedlaček. Kasacijsko so-dišče je zavrglo ničnostno pritožbo kot ne-utemeljeno in je potrdilo razsodbo.

Madžarski tiran — grof. Listi poročajo, da bo ogrski ministrski predsednik pl. Lukacs koncem delegacijskega zasedanja povzdignjen v grofovski stan. S tem bo menda končal svo-jo tiransko kariero na Ogrskem in Hrvaškem in tudi sposoben za politično penzijo. Goto-vo je namreč, da Lukacs v svojem divjaškem boju z opozicijo ne bo mogel dolgo vstrajati in tem manj, ker stoji evropska javnost na stra-ni opozicije.

Ljubljana.

— Javno predavanje Akademije. Nocoj predava ob 8. uri zvečer v veliki dvorani »Me-stnega doma« gospod pesnik Oton Zupančič o temi »Gledališče in slovenski jezik.« Vstop je prost. Z ozirom na aktualnost teme se vabijo vsi prijatelji gledališča in slovenskega jezika k obilni udeležbi.

— Naš uradni list skuša biti vobče v svojih poročilih o prireditvah v Ljubljani objektiv-nen. Kadar pa se uredništvo zanaša na svoje poro-čevalce, večkrat ta objektivnost izgine. Tak poročevalec je g. Ohm pl. Janušowsky, rodom Poljak, bivši pevovodja slovenskih pevskih društev, danes pa hud nemški nacionalce. Te dni je priredil operni tenorist Jörn v Ljubljani koncert. Pel je v laškem, francoskem, nemš-tem in ruskem jeziku. Ruska pesem »Dub-niška« je zlasti ugajala, in Jörn jo je na sploš- no zahtevanje in na gromovit aplavz ponovil. A glej, »Laibacher Zeitung« te pesmi niti ne omenja! Pač zato ker je bila ruska! Ja, g. Ohm to ni umetniško stališče!!

— Ljubljansko učiteljsko društvo ima v četrtak, 17. t. m., ob pol dveh v Učiteljski ti-skarni odborovo sejo, h kateri sme priti vsak član tega društva. Posvetovala se bo o neki nujni stvari v korist ljubljanskemu učitelstvu.

— Ljubljansko učiteljsko društvo vložil prošnjo na občinski svet za stanarinsko do-klado tistim članom, ki jih je prezrl deželni odbor.

— Politično in izobraževalno društvo za »Dvorski okraj« v Ljubljani izreka vsem, ki so mu v zadnjem času darovali knjig za njegovo knjižnico, iskreno zahvalo, osobito pa gg. Vik-torju Medenu, trgovcu, Rado Korenetu, stroj-niku in Vilko Trtniku, oficijalu »Mestne hra-nilnice ljubljanske« (drugi dar) in gđ. Magdi

Stražar. Ker se bode vsled javnosti knjižnice nedvomno dvignil promet in bodo tudi zahteve čitajočega občinstva dokaj obsežnejše nego dosedaj, vabimo vse p. n. okrajane in somiš-ljenike, da pristopijo v krog knjižničnih pod-pornikov in nam podarijo knjige, ki jim mogoče neplodno leže po policah in zabojih. Dolžnost vsakega zavednega narodnjaka naj bo, da po svojih močeh podpira kulturna stremjenja naših knjižnic! Knjižnica je otvorenja vsako ne-deljo od pol 11. do 12 ure in vsako sredo od četrt na 7. do 8. ure zvečer.

— Ljubljanski občinski svet ima v četrtek, dne 17. oktobra 1912, ob šestih popoldne v me-stni dvorani izredno sejo. Dnevni red: A. Javne seje: I. Naznanila predsedstva, II. Odobrenje zapisnika zadnje seje. III. Stavbnega odseka poročila: 1. o dopisu stavbnega podjetja »Alpen-ländische Baugesellschaft« glede neke spre-membe pri izvršitvi obrežnih zidov ob bregov-vih regulovane Ljubljanice; 2. o prošnji Franca Martinca za razdelitev parcel št. 23/1, 23/22 in 25/13 kat. obč. Karlovskega predmestje »Na pru-lah« na stavbišča. IV. Finančnega odseka po-ročila: 1. o računskem sklepu mestnega za-klada za leto 1911; 2. o računskem sklepu mestnega ubožnega zaklada za leto 1911; 3. o računskem sklepu zaklada meščanske imovine za leto 1911; 4. o računskem sklepu splošnega ustanovnega zaklada za leto 1911; 5. o prošnji pripravljalnega odbora za splošno razstavo obrtnih vajenskih del za podpora. V. Samo-stalni predlog občinskega svetovalca Ivana Kregarja glede zgradbe II. mestne ljudske ko-pelji poleg mestne elektrarne. B. Tajne seje: I. Naznanila predsedstva. II. Odobrenje zapi-snika zadnje seje. III. Personalnega in pravnega odseka poročila o raznih prošnjah v personal-nih zadevah magistratnih uradnikov. IV. Fi-nančnega odseka poročila: 1. o raznih prošnjah za podporo iz mestnega vseučilišnega zaklada; 2. o prošnji nekega učitelja mestnega dekl-iškega liceja za zvišanje aktivitetne doklade; 4. o prošnji gasilne straže v »Mestnem domu« za podporo; 5. o prošnji vdove detektiva Šubra za zvišanje vdovnine. V. Finančnega in šolskega odseka poročila o prošnji učiteljev z izpitom za meščanske šole za personalno do-klado. VI. Stavbnega odseka poročila o dopisu županovom glede stavbnega vodstva in stavbne doklade pri zgradbi kanalov zbiralnikov. VII. Olepševalnega odseka poročila o prošnji mestnega vrtnarja Hejnica za prejemanje stelje iz mestnih drevoredov. VIII. Obrtnega odseka poročila o prošnjah za razne obrtne konce-sije.

— Iz gledališke pisarne. Jutri v četrtek zvečer (par-predstava) se prvič na slovenskem odru uprizori Skowronnekova vaška komedi-ja v treh dejanjih »Štev. 17«, v kateri pisatelj, ki je tudi slovenskemu občinstvu dobro znan, na veezabaven in originalen način opisuje lju-bezensko zgodbo jetnika št. 17 in pa počen-janje tihotapcev od nemško-poljski meji. Igra, ki se odlikuje po svojem preprostonarodnem slogu in iz živga kmečkega življenja vzetih izbornih risanih tipih, je prepojena z zdravim humorjem, tako da prisili tudi najhujšega če-merneža do presrečnega smeha. Zato ni dvomiti, da se bo kot skoz in skoz zabavna igra prilju-bila tudi našemu občinstvu. Kakor sinoči pri »Velikem mrtvecu«, ki je topot privabil skoro za polno hišo občinstva in žel tople aplavze, tako bo tudi pri »Št. 17« med odmori koncer-tiral orkester »Slovenske Filharmonije«. Izvajal bo tele izbrane koncertne komade: 1. Strauss: Uvertura v 1001 noč; 2. Foerster: »Obletnica« iz opere »Goreniski slavček«; 3. Ganne: »La czarin«, mazurka. — Opera pripravlja Wag-nerjevo veliko opero »Večni mornar«, ki se prvič uprizori v torek 22. t. m.; opereta študira Suppéjevo opereto »Boccaccio«, drama ima za tekoči teden pripravljeno še eno noviteto, Su-dermannovo »Tiho srečo«.

— Iz gledališke pisarne. Zeleča pregnati mrtvilo, ki pri nas vlada med odmori in da iz prireditve v gledališču napravi prave družabne večere, je intendantca ukrenila, da bode poslej pri uprizoritvah vselega značaja med pavzami koncertiral orkester »Slovenske Filharmonije«. Izbrani koncertni program se bode objavljaj na lepahih in v listih.

— Vozovi brez luči. C. kr. deželno presed-stvo je zaradi raznih nesreč, ki so jih povzro-čili vozovi brez luči ponoči, izdalo na vsa okr. glavarstva in na mestni magistrat razpis, s katerim iznova opozarja na cestnopolicijske določbe za Kranjsko. Resnica je namreč, da kranjski vozniki, zlasti kmetiški, nočejo imeti ponoči luči na svojih vozeh, zato pa se zgodi toliko nesreč. Zlasti avtomobilisti tožijo, da so kranjski vozniki strašno lahkomišeln in neču-veno zaniherni. Vozniki brez luči na svojih vo-zeh spe ter puščajo živino iti po cesti, kakor se ji ljubi; nekateri vozniki puščajo vozove z vprego brez nadzorstva na cesti, sami pa po-pivajo po gostilnah, Zato se bode odjel na vo-zove ponoči naistrotže pazilo. Na deželi bodo zaniherne voznike nadzirali orožniki, po me-stih pa policija. Vsak voz mora imeti od mra-ka do zore prižgano svetilko. Ta določba velja tudi za kolesarje, avtomobiliste in za vse vr-ste vozov. Noben voznik ne sme puščati voza z vprego nikdar brez nadzorstva; vozove brez vpreg, stoječe ponoči ob cesti, se mora tudi razsvetliti. Prestopki se bodo kaznovali z de-narno globo ali z zaporom. Naši mestni tija-kerji naj se ravnajo po tej določbi, sicer bodo trpeli škodo.

— V mestni klavnici se je zaklalo 70 volov, 1 bik, 9 krav, 300 prašičev, 48 telet, 34 koštru-nov, 10 kozlov. Vpeljalo se je 519 kg mesa.

— Efektna loterija na korist slovenske umetnosti. V soboto se je vršilo posvetovanje zastopnikov slovenskih umetnikov in odbor za efektno loterijo na korist slovenske umetno-sti. Sklenilo se je povabiti k sodelovanju vse slovenske umetnike ter se obrne odbor pis-meno na vse izyzen Ljubljane živeče slikarje in kiparje. Izdalo se bo 20.000 srečk na 200 do-bitkov v skupni vrednosti 10.000 K. Prvi do-bitek bo imel vrednost 1500 K, drugi dobitek

1000 K itd. Srečkanje se bo vršilo dne 15. aprila 1913.

— Mlada kobila ali nesreča z vozom. Zgodilo se je 20. septembra t. l. na Marje Te-rezijski cesti. Pred mitnico je stal neki voz, ka-terega sta pregledovala užitinska paznika Jos. Benedičič in Jos. Zupančič. Naenkrat se pri-drevi doli iz Šiške dvokolen voz, na katerem je bil prevoznik Oskar Treo. V voz je bila vpre-žena mlada, vročerkva kobila, ki je bila zelo vesela svoje mladosti. V največjem diru je pri-dirjala z vozom in z voznikom na njem, ki je bil nekoliko vinjen, mimo mitnice. Tu pa se je zgodila nesreča. Jože Zupančič je pregledoval s svojim tovarišem neki voz, kakor smo že povedali. Voz Oskaria Treota z mlado kobilo pa je pridiral tako blizu onega drugega stoji-čega voza na mitnici, da je pritisnil paznika Zupančiča k onemu drugemu voz in zasukal paznika tako zelo, da je ta hipoma padel vznak in da mu je šlo kolo čez levo roko, katere ga je potem pet dni bolela. Zato se je večeraj pre-voznik Treo zagovarjal pred okrajnim sodiš-čem, ki pa je spoznalo, da je bil vse nesreče kriv prevoznik sam. Ta pa se je zagovarjal na svojo kobilo, češ, da je silno muhasta in da je ni mogel zadržati. Ker mlada kobila ni bila zaslišana, da bi izpovedala, kake muhe je imela takrat v glavi, je sodišče obsodilo njenega lastnika, ki ni hotel prepoditi onih muh iz ko-biline glave, na 20 kron globe ali na 48 ur za-pora. Jožetu Zupančiču pa mora plačati poleg tega za bolečine 20 K.

— Grenkost tega »ledig« stanu. On je mlad, fest fant, ona mlada, lepa punca. Rada sta se imela, zakaj pa ne? Tudi malo svet sta si šla ogledat. Mahnila sta jo najprvo v Trst in si ogledala tam krasno Jadransko morje in njega lepo obalo. Hodila sta skupaj tesno ob-ile in si šepetala sladke besede. To se je go-dilo podnevi. Napočila pa je temna noč in treba je bilo položiti trudno glavo na posteljo, na mehke blazine. Ampak kje? V hotelu? Da, v hotelu. Pa sta šla v hotel. Zdaj je bil pa križ? Portir je prinesel naznanilni listek, ki ga je moral »on« izpolniti. »Ona« je stala poleg in se ni mnogo zmenila za listek, zakaj pa je »on« tukaj? In »on« je s krepkimi potezami za-pisal: x y, s svojo soprogo. Napravil je na konci piko, portir se je priklonil in jima je pokazal vrata, kjer se lahko odpočijeta. No pa sta se od-počila. — Drugo pot sta jo mahnila v Celje. Tudi tam je šlo podnevi vse po sreči. Pa na-stala je zopet noč in »on« in »ona« sta po-stala trudna in rada bi položila trudno glavo na mehke blazine. Kje? V hotelu? Da, v hotelu. Pa tudi tu je bil sitni portir z nazna-nilnim listkom. »Ona« se ni veliko zmenila zanj; zakaj pa je »on« tukaj? In »on« je s krepkimi potezami zapisal: x y, s svojo so-progo. Napravil je piko, portir se je priklonil in pokazal obema vrata, kjer lahko poč-i-eta. In odpočila sta se. Kako, to je stvar »njega« in »nje«. In zdaj pa ta neprilika in ne-zgodat! Nič ni pomagalo; na čudovit način je prišlo na dan, da »on« ni soprog in da »ona« ni soproga. Sodišče je pomignilo s prstom in je poklicalo »njega« predse. Ker je »on« po-trdil, da še ni soprog in da »ona« še ni so-proga, je sodišče obsodilo »njega« na 10 K glo-be. Pa pravijo, kako vesel je ta »ledig« stan!

Trst.

»Fajmošter od Sv. Ivana popravlja«. Pre-jeti smo: Slavno uredništvo! Sklicujoč se na § 19. tisk. zakona z dne 7. 12. 1862. drž. zak. št. 6 ex 1863. zahteva podpisani župni urad z ozirom na dopis in dnevno vest, objavljene pod zaglavjem »Kako je bilo z fajmoštom v nede-ljo pri Sv. Ivanu« od dne 11. t. m. Vašega lista, da sprejmete v zakonitem roku na istem mestu in z istimi črkami nastopni stvarni popravek: Ni res, da se je 28. t. m. vršila veselica v korist Ciril Metodove Družbe pri Sv. Ivanu v »Narodnem domu«. Res je, da 28. pr. m. septembra ni bilo nobene veselice pri Sv. Ivanu v »Narodnem domu«. Ni res, da je g. župnik, ko je zvedel, da se njegov pevski cerkveni zbor udeležuje narodnih veselic, silno vzrožil in kuhaj jezo v svojem srcu. Res je, da g. župnik ni vzrožil in kuhaj jezo, ker se njegov cerkveni pevski zbor ude-ležuje narodnih veselic, res je, da se je uležil in obžaloval, da cerkveni pevski zbor se druži z liberalci in nasprotniki sv. cerkve in sv. vere, in mu prepovedal dalje peti v cerkvi. Ni res, da je trdil, da bi na narodnih veselicah bili vsi sami veroizdajalci in bogokletniki, res je da te-ga ni trdil. Ni res, da je imenoval Družbo sv. Cirila in Metoda protiversko, nevarno, sov-ražno, res je, da v svojem govoru Družbe sv. Cirila in Metoda niti ni imenoval. Ni res, da se je g. župnik, ko je videl, da pevec ni več, se skopal na Marijine device, in jih grajal, ker so se tudi one po večini udeležile one pregrešne narodne veselice, ki je bila v korist Družbe sv. Cirila in Metoda. Res je, da g. župnik se ni sko-pal na marijine device, ne jih grajal, ker se udeležujejo nekatere narodnih veselic. Ni res, da so Marijine device, ko so grajo pevec sli-šale, druga za drugo se izmuznile iz cerkve, res je, da so Marijine device — ako jih je kaj pri Sv. maši bilo, vse v cerkvi skupaj z drugimi verniki do konca sv. maše ostale. Ni res, da je vstal župnik skoro čisto sam, in je pridigoval štirim stenam, katere tudi ga niso poslušale, res je, da g. župnik ni ostal sam, da ni pridigo-val samo štirim stenam, res je, da je bila cerk-ve skoraj polna. Ni res, da je resnica, kar je prijatelj »Dneva« poročal, res je, da je vse ne-resnica, laž in obrekovanje. — Župni urad sv. Ivana pri Trstu, 14. oktobra 1912. Župnik.

Opomba uredništva. Prinašamo ta popra-vek, ker bomo z njim gotovo napravili marsi-komu veselje. Nam se čudno zdi, da župnik ni še na dalje konstatiral, da ni res, da ga niso stene poslušale, res pa je, da so ga poslušale itd. S takim popravki se da vsak stavek obrniti, toda resnica se s tem ne obrne in tisti, ki so bili zraven bodo že vedeli, kako je bilo. Res je torej, da cerkveni zbor ne poje več, ker se druži z liberalci in nasprotniki sv. cerkve — in to je dovolj. Sv. Ivanuemu fajmoštru pa

konečno javljamo, da bi njegov popravek či-sto lahko vrgli v koš, ker ne odgovarja predpi-som zakona. Če fajmošter ne ve, da je zlasti zadnji stavek, v katerem očita poročevalcu »Dneva« neresnico, laž in obrekovanje, naj se nikar ne peča s popravki. Torej! popravek bi šel čisto gotovo v koš, priobčujemo ga pa le radi tega, ker je zanimiv in bo zbudil med na-šimi čitatelji gotovo veliko smeha.

Gorica.

Z istim naslovom. Časih se zgodi, da si želi ogledati človek, ki potuje skozi slovenske kra-je, vse zanimivosti in znamenitosti dotičnih o-kolic. Tako se je pripetilo človeku, ljubitelju narave pred nedavnim časom, da je jel nabi-rati po travnikih jesenske cvetlice; kar na-enkrat zarohni nekdo nad njim in tačas stoji pred njim oduren kmet, zmerjajoč ga z najne-dostojnejšimi priimki, obnašaje se skrajno su-rovo. Razume se, da mu je obiskovalec goriške okolice razložil svoj namen, in mu povedal, da ni vedel, da je prepovedano hoditi po stezicah, ki drže čez travnike. Ali s kmetom ni bilo dru-gače, kakor, da je moral pametnejši odnehati in oditi. To so res neprijetni utisi, in goriške okoličane, posebno kmete opominjamo, naj ne kažejo take surovosti, ampak, naj se obnašajo napram tujcem dostojno.

DRUŠTVA.

Izkaz posredovalnice trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Sprejme se: 1 knjigo-vodja, 1 kontorist, 1 zastopnik, 8 pomočnikov mešane stroke, 2 pomočnika železniške stro-ke, 3 pomočniki manufakturne stroke, 2 po-močnika specerijske stroke, 2 pomočnika mo-dne in galanterijske stroke, 1 kontoristinja, 9 prodajalk, 5 učencev, 3 učenke. — Službe išče: 3 knjigovodje, 3 korespondenti, 4 kontoristi, 6 poslovođij, 3 potniki, 7 skladiščnikov, 22 po-močnikov mešane stroke, 6 pomočnikov že-lezniške stroke, 10 pomočnikov manufakturne stroke, 14 pomočnikov specerijske stroke, 3 pomočniki modne in galanterijske stroke, 19 kontoristinj, 15 blagajničark, 27 prodajalk, 5 učencev, 7 učenek. — Posredovalnica poslu-je za delodajalce, člane društva, učence in učen-ke brezplačno, za druge pa proti mali odškod-nini.

Akademično društvo slovenskih tehnikov na Dunaju priredi svoj I. redni občni zbor v soboto dne 19. vineteka t. l. ob 8. uri zvečer v prejšnji restavraciji »Stanek«, IV. okraj, Schleimühlgasse 6. Gostje dobrodošli.

Nainovejša telefonska in brzojavna poročila. Balkanska vojna.

TURŠKI MINISTRSKI SVET ZA VOJNO. — VOJNA IZBRUHNE VSAK ČAS.

Carigrad, 15. oktobra. Na večerajšnji seji turškega ministrskega sveta še ni bil sklenjen odgovor na zadnjo noto balkanskih držav. Da-nes se je seja nadaljevala. Na seji je bilo skle-njeno, da mora Turčija z vslo silo čuvati inte-griteto turške države in njene interese. Vojni minister je izjavil, da mora Turčija najenergič-nejše z orožjem v roki braniti svojo čast. Mi-nistrstvo za zunanje zadeve je takoj po seji od-poslalo na vse vlajetske oblasti evropske Tur-čije poseben cirkular, v katerim jim naznanja, da naj ukrenejo takoj vse potrebne odredbe, da reši Turčija svojo čast.

Carigrad, 15. oktobra. Sklep ministrskega sveta je popolnoma podoben že napovedi vojne. Ko je ljudstvo zvedelo o energičnem nastopu na ministrski seji proti balkanskim državam, je priredilo pred vojnimi ministrstvom viharne ovacije vojnemu ministru in zahtevalo, da se vojna takoj napove.

Carigrad, 15. oktobra. Balkanska kriza je dosegla vrhunec. Iz današnjega sklepa turškega ministrskega sveta je razvidno, da se Turčija nikakor ne bo vdala in da izbruhne vojna že v najbližjih urah.

BALKANSKA NOTA.

Carigrad, 15. oktobra. Turška vlada danes priobčuje skupno noto Bolgarske, Srbije in Čr-negore na Porto. V tej noti povdarjajo imeno-vane balkanske države, da se obračajo direktno na sultana z zahtevo, da napravi sporazumno z velevladstvi in balkanskimi državami red v evropski Turčiji. Velevladstvi konečno izjavljajo, da se tej noti Črnogora ni mogla pridružiti, ker je že Turčiji napovedala vojno.

Carigrad, 15. oktobra. Tu ni napravila nota balkanskih držav čisto nobenega utisa. Vse pri-čakuje, da izbruhne vojna vsak trenotek.

SPREMENBA PRI BOLGARSKEM POSLA-NIŠTVU V PETROGRADU.

Sofija, 15. oktobra. Kralj Ferdinand je pod-pisal danes ukaz, s katerim se imenuje no-vim bolgarskim poslanikom v Petrogradu do-sedanjemu naučni ministru Bobčev. Naučnim mi-nistrom je imenovan podpredsednik sobranja Pejev.

MIR MED ITALIJO IN TURČIJO SKLENJEN.

Rim, 15. oktobra. (Uradno). Danes ob 6. uri zvečer je bila podpisana italijansko-turška mirovna pogodba. S tem je italijansko-turška vojna končana.

Carigrad, 15. oktobra. Tu se govori, da je Turčija le radi tega tako nenadoma sklenila mir z Italijo, da bo sedaj tem lažje z vslo silo planila na balkanske države. Mir med Italijo in Turčijo je zadnji turški akt pred balkansko vojno.

Carigrad, 15. oktobra. (Uradno). Mir med Italijo in Turčijo je sklenjen. Mirovno pogodbo so obojestranski zastopniki že podpisali v Ouchyju.

TURŠKI PODANIKI V BALKANSKIH DRŽ-AVAH POD OKRILJEM VELEVLASTI.

Carigrad, 15. oktobra. Turčija je svoje po-danike v Srbiji, Bolgarski in Grški že izročila v varstvo velevladstvom.

EVROPSKA KONFERENCA.

London, 15. oktobra. Danes je došel na tu-kajšnjo vlado predlog francoskega ministrske-ga predsednika Poincaréja, naj se skliče ev-ropska konferenca. Vlada se bo o predlogu zelo obširno in temeljito posvetovala.

SRBI ŽE VDRILI V SANDŽAK.

Carigrad, 15. oktobra. Semkaj je došlo poročilo, da so srbske čete že udarile pri Preverju v Sandžak. Redno vojsko podpirajo srbski vstaši, ki se zbirajo v Sandžaku v mno-gobrojnem številu.

SULTAN ABDUL HAMID V CARIGRADU.

Carigrad, 15. oktobra. Bivšega turškega sultana Abdula Hamida prepeljejo te dni iz Solu-na v Carigrad.

IZKRCANJE GRŠKIH ČET NA KRETI.

Dunaj, 15. oktobra. »Allgemeine Zeitung« poročajo, da bodo Orki v najkrajšem času iz-krcali svoje čete na Kreti.

BOJ PRI RISTOVCU.

Belgrad, 15. oktobra. Obmejni boji med Turki in Srbi pri Ristovcu so bili jako hudi. Bilo je okoli 80 mrtvih in ranjenih. Srbi so Turke že pognali nazaj čez mejo.

IZGUBE V TURŠKO-ČRNOGORSKI VOJNI.

London, 15. oktobra. Iz Cetinja je došlo poročilo, da znašajo skupne izgube Črnogorcev in Turkov dosedaj 1500 mrtvih in ranjenih.

Vsem tistim, ki so dobre volje.

Napisal Lipe Figi. Z avtorjevim dovolje-njem uredil po abecednem redu Pepe Ra-dirka.

»Avstrijska svoboda« je cvetka, katere ra-ste le bolj na severu države. Prav dobro uspe-va med Nemci in nemškutarji. Če se slučajno zasadi med nami, pride nenadoma od Dunaja sem slana, in jo po kratki borbi umori.

Baron pomeni dodatek, kateri se stavi pred ime takih ljudi, kateri v svojem življenju niso naredili drugega, kakor da so po 24 ur na dan zapravljali dragi čas. Barone se dobi po leto-viščih, kavarnah in igrarnicah. Če jim kaj nese, tudi v javnih zastopih. — Pravijo, da so plave krvi, če se pa kdo pobije v rdeč padca iz avto-mobila, mu odteče samo — rdeča.

Cesar je podoben kralju. »Čast« je beseda, katere se rabi že iz na-vade. Večkrat jo pa kdo zahteva mesto kruha. Največkrat jo zahtevajo (in jo tudi dobe) nem-škutarji in klerikanci. Dobe jo na Dunaju. Z našimi pokrajini nima nobene zveze.

Dolgove ima vsaka država in vsak posa-meznik. Posebno rade jih delajo države in ženske. Dolgove delati se sme le toliko časa, dokler drugi dovolijo.

Emancipacija je ženskam v ponos in ra-dost. Pozna jo že države več ali manj. Pri nas je še v povojih: ker je pa jako živa in po-voji slabi, se zna zgoditi, da ustane krepka in zdrava kot pomladansko življenje. Seveda če pride potem slana in to nežno rožico odene s svojo mrzlo odejo, jo zamori za vedno. To pa: v žalost žensk, v radost mož in v srečo dr-žave. Ženske bodo žalovale za njo toliko časa, da jo bodo pozabile.

Fige rastejo po Vipavski dolini, Goriškem in drugod. Neko drugo vrsto imajo tudi na Du-naju; to kažejo prav radi Slovincem ob no-vem letu in drugih velikih praznikih. Če se kaj prosi, takrat jo pokažejo kakor mati otrokom šibo. Fige, katere rastejo na jugu, prodajajo Slovenci vsem narodom — torej tudi Nemcem — na Dunaju pa jih imajo samo za slovanske narode, prav veliko pa še posebej za Slovence.

Grof, ki je bil naseljen po graščinah naših dežel, se čezdalje bolj izseljuje. Prej je bil sličen baronu, samo da se je držal bolj doma; sedaj je pa podoben laškemu zidarju ali kočevskemu krošnjariju. Ko proda (ali mu prodajo) posestvo, gre in dobi kako njegovemu naslovu in sta-nju primerno službo pri vladi, davkariji ali kakem drugem takem podjetju. Če ga tukaj ne marajo, odide v Ameriko in tam poroči tako damo, ki ima veliko denarja in malo naslovov. Večkrat se izgubi tako daleč, da se srečava z dnevnimi siromaki, pritiska na kljuko in prosi milodarov.

Hudiči slikajo na stene in druge slike z rogni. Pozna jo vsi narodi vseh stoletij. Slo-vinci jih poznamo več; ko so odšli prvi, ki so prišli z Dunaja, že prihajajo drugi iz Rima. Nobeden nima rog, ampak oba imata samo vile. S temi pa ne prinašata, ampak odnašata. Kdor se z njimi bojuje, je njihov sovražnik; kdor pa veruje vanje, se mu dobro godi.

Izveči koga iz jame je dobro delo, če je padel po nesreči v jamo. Če je zašel pa nalašč in z namenom v jamo, potem se mora poja-sniti tistim, ki gledajo za njim, da se ne prena-glijo in še sami ne padejo. Zakaj on je bil greš-nik, in bolje je, da pogine devetindvetdeset krivičnih, kakor da greši pravičnik. — Torej iz jame vleči ne smemo nikogar. Potem pa, če je prav deželni ali pa kak drug odbor. (Tega ni šuklje poyedal.)

Ječa je za tiste, kateri notri pridejo. Je vi-soko obzidano poslopje z malimi okni in sla-bim zrakom. Če prideš notri, si nepričakovano iznenaden. Če prideš notri, trpiš škodo: na po-manikanju, na zdravju, na sreči in svobodi. Nemškutar gre rad v ječo in pravi, da je to najboljša državna naprava. — Slovence radi sprejemajo v ječo radi »politično-kaznivih de-janj«, nemškutarje radi pobojev, lahone pa radi goljufij in sleparij. Tudi v Ljubljani imamo tako poslopje. Sem vozijo nemškutarje iz severa, la-hone iz juga, tako, da je hiša vedno polna in se država ne more pritoževati, da ima prazna stanovanja.

Kanone vlivajo delavci v tovarnah ker — so plačani. Za vojskovodje so v ponos in — rabo. Za davkoplačevalce pa pomenijo: izda-tek, skrb, žalost. Država jih naroči, da jih rabi v slučaju nezvestobe kake zaveznice.

Loterija, pravijo stare ženice — in tudi drugi — mali soboci, v kateri se lahko zapravi denarja, kolikor kdo hoče. Je državna naprava in tukaj lahko plača svoj obulus državi vsak, neglede na stan, spol in starost. Imaš prijetnost dokler upaš, da boš dobil. Največ denarja zno-sijo v loterijo najubožnejši sloji. Če jo ne bodo odpravili, bo seveda še obstojala.

Mačeha je mala cvetka, ki raste v vsaki zemlji. Nekateri jo nosijo kot znak. V mladosti so nam pa pripovedovali o mačehi, katere je bila ostudna in grda kakor jesenska megla. Vlada je mesto prave matere in trpinčila otroke. Ko so otroci dorasli, so jo napodili, da je morala od hiše; pri takem pogromu si je tudi vzela življenje. — Če se kdo razleži, pravi: »Vlada dela z nami kakor mačeha!«

Nevesta je ženska, ki se vnovič poroči, ali pa šele prvič. Če se poroči prvič, si pred-stavlja srečno bodočnost; če je pa že bila po-ročena, se zopet spominja na prijetne doživlja-je. Nevesto išče i k a t i je neumnost, če si pa že v tej nevarnosti, potem pa imej dušni mir in glej, da ne prideš nikoli več v take okoliš-čine.

Opice kažejo po menezarijah in cirkusih. Privatno jih pri nas še nima nobeden — te vr-ste. Če si oženjen, te prosi žena, da greš z njo, ker bi jih rada videla, če pa prineseš ti opico domov, (iz gostilne) je ogenj v strehi. Doživiš razne neumnosti in večkrat se »boljša polo-vica« tako daleč zareče, da ti očita nevhvalež-nost, trdosrčnost trpinčenje itd. Pri kremenit-em človeku, kljub robatemu vedenju ne dose-že nič, in kmalu pride po tako prijetnem do-življanju zopet domov z — opico.

Parlament je zgradba, katere se nahaja v vsaki državi in sicer ponavadi v glavnem me-stu. Stavbe so lepe in da ne bi paki v svoji go-rečnosti zapredli vrat in oken, imajo nekateri ljudje službo (24 ur vsak dan) zato, da skličejo vsake tri mesece (po potrebi tudi manj) sejo, na katero so povabljeni iz raznih krajev za-stopniki, katerim jezičnosti nikoli ne škoduje. V parlamentu imajo težavne opravke (večkrat se do krvi pretepo). Razgrajanje je dnevni red. Male parlamente imamo vsako soboto popo-ludne po žganjarskih beznicah.

Razprtji Slovinci ne trpe. Zato se prepri-ajo že desetletja, da bi izginila s površja slo-venske zemlje. Zanesli so jo v naše kraje razni plemiči in duhovniki, kateri so dosegli veliko čast in testament, na katerem je napisano, da imajo nad nami nadvlado. »Naša Pravica« — naj v miru počiva — je nekoč dejala: »Kadar izginejo ti, izgine tudi razprtija.« Torej živimo še naprej v razprtiji in čakamo — konca.

Sodnija je predznak ječe ravno tako, ka-kor velik sod predznak pijančevanja. Hudobno obrekovanje te zna spraviti, da moraš k sod-niji, kjer trpiš krivico toliko časa, da ti ne do-kažejo krivde. Potem seveda trpiš po svoji zmoti krivico, po sodnikovem krivdoreku pa kazni. In to tudi v letu 1912 p. Kr.

Santova Sema

konfiscirano!

Bi bilo, če bi o tem kaj napisali, zato smo raje izpustili.

Trdnjave so goram podobne tvorbe, ki pa ne stoje že od pamтивеke sem, ampak jih ljudje postavljajo po potrebi. Vidimo jih po slikah in beremo o njih po knjigah. Približati se jim sme sovražnik samo takrat, kadar ga preje ne dobe. Če ga pa zalotijo, je zaprt; če se jim pri-bližaš ti, te bodo seveda tudi zaprli, neglede na to, koliko si štel denarja »za zgradbo trdnjav«.

Učitelj je sličen slikli, pod katero je napis: »Uboštvo.« Ko je mlad, misli na svojo srečo, starost in bogastvo. Ko pa postane star (če sploh postane) pa misli na mladost, na njeno srečo in udobno življenje v mlajših letih. Živi v vseh deželah. Pri nas ob kruhu in vodi. Če ga je kdo videl živeti drugače, prosimo, da nam poroča, da to popravimo, ker ne maramo da bi se komu delala krivica.

Vino je v bližnjem sorodstvu s policijo, ka-kor baron, in grof ali pa ječa in sodnija; samo druga veja sorodstva je. — Greš v gostilno in tam srkaš tekočino, kateri je ime »vino«. Pri tem »težavnem poslu« se po daljšem času tako utrušiš, da hočeš proti »trpinčenju« glasno pro-testirati. Ker gostilničar tega ne dovoli, daš svoj »ogorčenosti« duška na cesti. Tukaj ti pa zabranijo policija, in te odvade v prostore, kjer je tuljenje pijancev in škripanje vrat. Notri ostaneš, dokler si pijan. (Po navadi 12 ur.)

Znanje imeti fant z dekletom je dobro znamenje v slabih časih. Dekle s fantom je pa slabo znamenje v dobrih časih. Nikdar ne želi znanja z: policijo, žandarmerijo in davkarjo. To znanje ti samo škoduje na telesu in žepu.

Ženska je lahko dobra kot angelj in hudob-na kot satan. Lahko prinese v družbo: veselje, radost, srečo in zadovoljnost. Naj-večkrat pa prinese: žalost, nevoljo, nesrečo in nezadovoljnost. Hoče tudi imeti povsod zad-njo besedo. Da se ji ne zamerimo, jo tudi mi pustimo zadnjo — med zadnjimi!

(Kdor bo to čital in ne bo dobr volje, bo kaznovan, ako se ga pri tem — dobil!)

Odgovorni urednik Radivoj Korenec.
Tisk in tisk »Učiteljske tiskarne«.

B. Götzl, Ljubljana

Mestni trg št. 19. — Stari trg št. 8.

Mali oglasi.

Dijak se sprejme na hrano in stanovanje. Kje, pove »Prva anonimna pisarna«. 719—3.

Meblovana mesečna soba s posebnim vhom se odda. Kongresni trg 13, II. nadstropje. 720—3.

Izjava.

Podpisani Rudolf in Margareta Lukesch sva mestnega učitelja Frana Mlakarja in njegovo ženo Franjo Mlakar večkrat občutno žalila. Obžalujeva in preklicuje vse žalitve kot neutemeljene in se zahvaljujeva, da sta odstopila od zasebnih obtožb.

Rudolf Lukesch, Margareta Lukesch.

Naifnejši

ŠPİRIT

iz »ita oddaja na debelo od 60 litrov naprej po nizki tovarniški ceni veležganjarna 250

M. ROSNER Co.

v Ljubljani, poleg pivovarne »UNION«.

Josip Pogačnik,

krojaški mojster v Radovljici na Gorenjskem sprejme

več krojaških pomočnikov

za velika dela. — Vstop takoj.

Stanovanje

iz 2 sob in pritlikami se odda z novembrom na Dolenjski cesti v vili gospoda Popoviča.

Poižve se pri gosp. Jebračinu, trgovcu na Dolenjski cesti.

Teodor Kunc

Prešernova ulica 5
I. nadstropje.

Damski modni salon

za angleška
in francoska
dela se priporoča.

Prazne sode

od malage in konjaka po 16, 32, 64, 120, 200
in 300 litrov ima naprodaj

FRAN KHAM

trgovina s špecerijo, delikatesami in vinarna
Miklošičeva cesta šte. 8.

Posebna specialiteta likerja

„Zdravnik želodca“

se dobi v vseh boljših lokalih ter tam, kjer so
razvidni dotični plakati, ali pa direktno pri

Lovro Sebeniku v Šiški
pri Ljubljani.

KLOBUKI

moderno nakiteni, oblike,
kakor vse potrebščine za
: modistke prodaja ceno :

Minka Horvat

Ljubljana, Stari trg št. 21.

: Popravila točno in najceneje. :

Brez konkurence!
Krasne novosti jesenskih oblek in površnikov domačega izdelka. Za naročila po meri največja izbira tu- in inozemskega blaga.
Solidna postrežba.
Najnižje cene.

Krojaštvo

Ivan Kersnič

v Ljubljani 249

Sv. Petra cesta št. 32, I. nad.

(poleg kavarne Avstrija*)

najnovejše mode, solidno
delo, zmerne nizke cene,
znano pohvalna postrežba.

FR. P. ZAJEC

Ljubljana Stari trg 9 Ljubljana
priporoča kot prvi slovenski izprašani in oblast-
veno koncesijonirani optik in strokovnjak svoj

optični zavod.

Dalnogleda, toplo-
mere, in zrakomere
vseh vrst.

Očala, ščipalniki na-
tačno po zdravni-
škem receptu.

Cenike pošiljam na
zahtevo zastoj in po-
štne prosto.

Samo po K 4—

več sto pelerin s kapucami ali pa otročje
obleke (kostumi).

Samo po K 6—

daljše pelerine ali pa kamgarnaste hlače
za gospode.

Samo po K 8—

najdaljše pelerine ali pa moderno izdelane
obleke za gospode.

V damski konfekciji vedno velika izbira. Postrežba točna. Cene nizke.

„Angleško skladišče oblek“

O Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

Avstro-Amerikanska zaloga čevljev.

Zaradi prevelike zaloge blaga, razprodajam 15% ce-
neje, vse kar je v moji trgovini.

Za obilen obisk se priporoča

Viktorija Strniša, Ljubljana,
Pod Trančo — Jurčičev trg šte. 8.

V zalogi je vedno
do 500 kosov od
2 do 60 K komad,
tako da si vsakdo
lahko izbere.

Ob nedeljah se do-
bivajo venci v isti
hiši v I. nadstr.

Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi vljudo priporočam
največje zalogo krasnih

nagrobni vencev in trakov

z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

.. **Cene brez konkurence.** ..

FR. IGLIČ Ljubljana,
Mestni trg št. 13-13.

Ustanovljeno leta 1900.

Odlikovana:

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg št. 25.

Lastna potokolirana tovarna ur v Švici.

Tovarniška znamka

„IKO“

Cenik zastoj in poštne prosto.

Družba sv. Cirila in Metoda

pozivlja in prosi cenjene somišljenike, da
se poslužujejo edino-le

Ciril-Metodovih vžigalic,

kajti edino od teh ima družba podpora.
Vsaka druga znamka se naj odločno
zavrne!

**Vodstvo družbe sv. Cirila in
Metoda v Ljubljani.**

Dolžnost nas veže ter pozivljamo vse
brate „Sokole“, da se poslužujejo edino-le

Ciril-Metodovih vžigalic.

Na ta način se bode zvišal promet, kar
bode tudi Sokolstvu v prid.

Slovenska sokolska zveza.